

ARTICULO 7.º

DE LO QUE DEBE PRACTICAR EL MINISTRO CUANDO SE DA LA
SAGRADA COMUNIÓN DENTRO Y FUERA DE LA MISA

755. Al recoger el Celebrante los fragmentos antes de sumir el Cáliz, como dice Martinucci, lib. I, cap. 11, n. 28, el Ministro se levanta, aproxima la llave del Sagrario, aparta, si es necesario, la Sacra del medio, y habiendo hecho genuflexión, va á la credencia á tomar la pala de la Comunión, vuelve al Altar y se arrodilla sobre la grada del lado de la Epístola de cara al del Evangelio, donde inclinado profundamente dice con voz clara y pausadamente el *Confiteor* al tiempo que el Celebrante sume el SANGUIS.

756. A las palabras *Indulgentiam, absolutionem, etc.*, se signa y responde *Amen*; y adorando con mucha reverencia al Santísimo Sacramento mientras el Sacerdote dice *Ecce Agnus Dei*, se golpea suavemente el pecho al *Domine, non sum dignus*.

757. Al bajar el Sacerdote al Comulgatorio (1), le acompaña el Ministro, yendo un poquito detrás á su izquierda, llevando el cirio que encendió para la Consagración, ó bien uno de los de la Misa, en la mano derecha (2). Durante la Comunión, pone con la izquierda la pala bajo la barba de los que comulgan, sin tocarles la cara, como observa Baldeschi, cap. 12, ó bien entrega dicha pala *primo communicando, et ab ultimo postea recipiel*, según Martinucci, loc. cit.—Durante la Comunión no responde nunca *Amen*.

758. Concluida ésta, se vuelve de cara al Altar por el lado del Celebrante, á quien acompaña, colocado á la derecha del mismo, levantándose al subir la extremidad de los vestidos por la parte anterior y no por el lado.

(1) *Fas quidem non est*, dice Martinucci, loc. cit., *viros laicos multoque minus féminas propter Communionem ingredi ad Altare, quum debeant eam sumere extra sepia, sive ad balaustrium ejusdem*.

(2) Véase sobre esta particular la respuesta que se ha dignado darnos la S. C. de Ritos á la consulta que le dirigimos: *Juxta immemorabilem proxim, quo in Hispania viget, Minister Missæ miserviens comitatur cum cero Sacerdotem pergentem ad balaustrium Sacram Communionem distribuendi causa, et durante ejusdem distributione, pallam supponendo Fidelium communicantium mento. Quaritur, utrum servari possit talis consuetudo non obstante Decreto S. R. C. dato sub die 12 Augusti 1854 in una Lucionensi?*

Resp. *Citatum Decretum non invenitur in collectione authentica S. R. C. 18 Jul. 1855, Urgellen., 7.* De cuya respuesta se desprende que la S. C. aprueba ó tolera la mencionada costumbre.

759. Dejado el candelero sobre el Altar, hace genuflexión, y va á arrodillarse en la grada al lado de la Epístola. Repuesto el Santísimo Sacramento en el Sagrario, apaga la vela y da la Sacra al Sacerdote, ó bien la pone él mismo en el medio, retirando al mismo tiempo la llave del Sagrario con su cajita ó bandeja correspondiente.

760. Si la Comunión se da fuera de la Misa, después de encendidas las velas, el Ministro lleva al Altar la llave del Tabernáculo con su cajita.—Al llegar el Sacerdote al Altar, toma el honete, hace genuflexión al mismo tiempo que el Celebrante, lo lleva á la credencia, y luego se arrodilla en la grada del lado de la Epístola, diciendo allí el *Confiteor* profundamente inclinado, con todo lo demás que queda dicho en los números anteriores.

761. Además responde *Omne delectamentum in se habentem* al verso *Panem de cælo præstisti eis*, que dice el Sacerdote en el Altar después que ha vuelto de dar la Comunión.—Se inclina al darse la bendición; y responde *Amen* al fin de la misma.—Da el botón al Sacerdote después de haber hecho con él genuflexión en el plano, y le acompaña á la Sacristía, volviendo en seguida á apagar las luces.

762. Si el Ministro quiere comulgar, será el primero, y entonces después del *Indulgentiam* se levanta, hace genuflexión con el Sacerdote y se arrodilla cerca del mismo al lado de la Epístola en la grada superior, ó en la tarima frente al Altar: *Assurget*, dice Monseñor Martinucci, lib. I, cap. 11, n. 29, *genuflexionem ad SS. Sacramentum efficiet eodem tempore, quo Sacerdos, et geniculabit super gradu superiori, vel in suppeditaneo*.

NOTA. El modo de responder el Ministro en la Santa Misa se hallará en nuestro *Ramillete Litúrgico*, nuevamente impreso.

CAPÍTULO XXI

Oraciones que debe decir el Sacerdote al revestirse con los sagrados ornamentos, y otras que debe saber de memoria

Cum lavat manus

763. Da, Domine, virtutem manibus meis ad abstergendam omnem maculam; ut sine pollutione mentis et corporis valeam tibi servire.

Ad amictum, dum ponitur super caput

Impone, Domine, capiti meo galeam salutis, ad expugnandos diabolicos incursus.

Ad albam

Dealba me, Domine, et munda cor meum: ut in Sanguine Agni dealbatus, gaudiis perfruar sempiternis.

Ad cingulum

Præcinge me, Domine, cingulo puritatis, et extingue in lumbis meis humorem libidinis: ut maneat in me virtus continentiae, et castitatis.

Ad manipulum

Merear, Domine, portare manipulum fletus et doloris: ut cum exultatione recipiam mercedem laboris.

Ad stolam

Redde mihi, Domine, stolam immortalitatis, quam perdidi in prævaricatione primi parentis et quamvis indignus accedo ad tuum sacrum Mysterium, merear tamen gaudium sempiternum.

Ad casulam

Domine, qui dixisti: Jugum meum suave est, et onus meum leve: fac, ut istud portare sic valeam, quod consequar tuam gratiam. Amen.

Dum ascendit ad Altare post Confessionem, etc.

764. Aufer a nobis, quæsumus, Domine, iniquitates nostras: ut ad Sancta Sanctorum puris merea-

mur mentibus introire, Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Oramus te, Domine, per merita Sanctorum tuorum, quorum reliquiae hic sunt, et omnium Sanctorum: ut indulgere digneris omnia peccata mea. Amen.

Hymnus Angelicus

Gloria in excelsis Deo. Et in terra pax hominibus bonæ voluntatis. Laudamus te. Benedicimus te. Adoramus te. Glorificamus te. Gratias agimus tibi propter magnam gloriam tuam. Domine Deus Rex cœlestis, Deus Pater omnipotens. Domine Fili unigenite, Jesu Christe. Domine Deus, Agnus Dei, Filius Patris. Qui tollis peccata mundi, miserere nobis. Qui tollis peccata mundi, suscipe deprecationem nostram. Qui sedes ad dexteram Patris, miserere nobis. Quoniam tu solus Sanctus. Tu solus Dominus. Tu solus altissimus, Jesu Christe. Cum Sancto Spiritu in gloria Dei Patris. Amen.

Antequam legat Evangelium

Munda cor meum, ac labia mea, omnipotens Deus, qui labia Isaiæ Prophetæ calculo mundasti ignito: ita me tua grata miseratione dignare mundare, ut sanctum Evangelium tuum digne valeam nuntiare. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Jube Domine benedicere. Dominus sit in corde meo, et in labiis meis: ut digne et competenter annuntiem Evangelium suum. Amen.

Dicto Evangelio

Per evangelica dicta deleantur nostra delicta.

Symbolum

Credo in unum Deum. Patrem omnipotentem, factorem cœli et terræ, visibilium omnium et invisibilium. Et in unum Dominum Iesum Christum,

Filium Dei unigenitum. Et ex Patre natum ante omnia sæcula. Deum de Deo, lumen de lumine, Deum verum de Deo vero. Genitum, non factum, consubstantiale Patri: per quem omnia facta sunt. Qui propter nos homines, et propter nostram salutem descendit de cœlis. *Hic genuflectitur.* Et incarnatus est de Spiritu Sancto ex Maria Virgine: Et homo factus est. Crucifixus etiam pro nobis: sub Pontio Pilato passus, et sepultus est. Et resurrexit tertia die, secundum Scripturas. Et ascendit in cœlum: sedet ad dexteram Patris. Et iterum venturus est cum gloria judicare vivos, et mortuos: cuius regni non erit finis. Et ini Spiritum Sanctum, Dominum, et vivificantem: qui ex Patre. Filioque procedit. Qui cum Patre, et Filio simul adoratur, et conglorificatur: qui locutus est per Prophetas. Et unam sanctam Catholicam et Apostolicam Ecclesiam. Confiteor unum baptismum in remissionem peccatorum. Et expecto resurrectionem mortuorum. Et vitam venturi sæculi. Amen.

Offerens Hostiam

Suscipe, sancte Pater, omnipotens æterne Deus, hanc immaculatam Hostiam, quam ego indignus famulus tuus offero tibi Deo meo vivo, et vero, pro innumerabilibus peccatis, et offensionibus, et negligentiis meis, et pro omnibus circumstantibus. sed et pro omnibus fidelibus Christianis vivis atque defunctis: ut mihi et illis proficiat ad salutem in vitam æternam. Amen.

Benedicens aquam

Deus, qui humanæ substantiæ dignitatem mirabiliter condidisti, et mirabilius reformasti: da nobis per hujus aquæ et vini mysterium, ejus divinitatis esse consortes, qui humanitatis nostræ fieri dignatus est particeps, Jesus Christus Filius tuus Dominus noster. Qui tecum vivit et regnat in unitate Spiritus Sancti Deus: per omnia sæcula sæculorum. Amen.

Offerens Calicem, etc.

Offerimus tibi, Domine, Calicem salutaris, tuam deprecantes clementiam: ut in conspectu divinæ Majestatis tuæ, pro nostra, et totius mundi salute, cum odore suavitatis ascendat. Amen.

In spiritu humilitatis, et in animo contrita suscipiamur a te, Domine: et sic fiat sacrificium nostrum in conspectu tuo hodie, ut placeat tibi, Domine Deus.

Veni sanctificator, omnipotens æterne Deus, et bene~~X~~dic hoc sacrificium, tuo sancto nomini præparatum.

Suscipe, sancta Trinitas, hanc oblationem, quam tibi offerimus ob memoriam Passionis, Resurrectionis et Ascensionis Jesu Christi Domini nostri: et in honorem beatæ Mariæ semper Virginis, et beati Joannis Baptistæ, et sanctorum Apostolorum Petri et Pauli, et istorum, et omnium Sanctorum: ut illis proficiat ad honorem, nobis autem ad salutem; et illi pro nobis intercedere dignentur in cœlis, quorum memoriam agimus in terris. Per eundem Christum Dominum nostrum. Amen.

Orate, fratres; ut meum ac vestrum sacrificium acceptabile fiat apud Deum Patrem omnipotentem.

Initio Canonis, etc.

Te igitur, clementissime Pater, per Jesum Christum Filium tuum Dominum nostrum, supplices rogamus ac petimus, *Osculatur Altare*, uti accepta habeas, et benedicas, hæc ~~X~~ dona, hæc ~~X~~ munera, hæc ~~X~~ sancta sacrificia illibata: in primis, quæ tibi offerimus pro Ecclesia tua sancta, etc.

Hanc igitur oblationem servitutis nostræ, sed et cunctæ familie tuæ, quæsumus, Domine, ut placatus accipias: diesque nostros in tua pace disponas, atque ab æterna damnatione nos eripi, et in electorum tuorum jubeas grege numerari. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Quam oblationem tu, Deus, in omnibus, quæsu-

mus, bene*dictam*, adscri*ptam*, ra*ptam*, rationabilem, acceptabilemque facere digneris: ut nobis Cor*pus*, et San*guis* fiat dilectissimi Filii tui Domini nostri Jesu Christi.

Qui pridie quam pateretur, *Accipit Hostiam*, accep*tit panem in sanctas ac venerabiles manus suas*, *Elevat oculos ad cœlum*: et elevatis oculis in cœlum ad te Deum Patrem suum omnipotentem, tibi gratias agens, bene*dixit*, fregit, deditque discipulis suis, dicens: Accipite, et manducate ex hoc omnes.

Hoc est enim Corpus meum.

Simili modo postquam cœnatum est, *Ambabus manibus accipit Calicem*, accipiens et hunc præclarum Calicem in sanctas ac venerabiles manus suas: item tibi gratias agens, bene*dixit*, deditque discipulis dicens: Accipite, et bibite ex eo omnes.

Hic est enim Calix Sanguinis mei, novi et æterni testamenti: mysterium Fidei: qui pro vobis et multis effundetur in remissionem peccatorum.

Hæc quotiescumque feceritis, in mei memoriam facietis.

Suplices te rogamus, omnipotens Deus, jube hæc perferri per manus sancti Angeli tui in sublime Altare tuum, in conspectu divinæ Majestatis tuæ: ut quotquot, *Osculatur Altare*, ex hac Altaris participatione sacrosanctum Filii tui Cor*pus* et San*guinem* sumpserimus, omni benedictione cœlesti et gratia repleamur. Per eumdem Christum Dominum nostrum. Amen.

Per quem hæc omnia, Domine, semper bona creas, sanctifi^{cas}, vivifi^{cas}, bene*dictis*, et præstas nobis. Per ip*sus*um, et cum ip*sus*, et in ip*sso* est tibi Deo Patri *omnipotenti*, in unitate Spiritus *Sancti*, omnis honor et gloria.

Libera nos, quæsumus, Domine, ab omnibus ma-

lis, præteritis, præsentibus, et futuris: et intercedente beata et gloriosa semper Vagine Dei Genitrici Maria, cum beatis Apostolis tuis Petro et Paulo, atque Andrea, et omnibus Sanctis: da propitius pacem in diebus nostris: ut ope misericordiæ tuæ adjuti, et a peccato simus semper liberi, et ab omni perturbatione securi.

Hæc commixtio, et consecratio Corporis et Sanguinis Domini nostri Jesu Christi, fiat accipientibus nobis in vitam æternam. Amen.

Ante communionem

Domine Jesu Christe, qui dixisti Apostolis tuis: Pacem relinquo vobis, pacem meam do vobis: ne respicias peccata mea, sed fidem Ecclesiæ tuæ: eamque secundum voluntatem tuam pacificare et coadunare digneris; Qui vivis et regnas Deus per omnia sæcula sæculorum. Amen.

Domine Jesu Christe, Filii Dei vivi, qui ex voluntate Patris, cooperante Spiritu Sancto, per mortem tuam mundum vivificasti: libera me per hoc sacrosanctum Corpus, et Sanguinem tuum, ob omnibus inquitatibus meis, et universis malis: et fac me tuis semper inhærere mandatis, et a te numquam separari permittas: Qui cum eodem Deo Patre et Spiritu Sancto vivis et regnas Deus in sæcula sæculorum. Amen.

Perceptio Corporis tui. Domine Jesu Christe, quod ego indignus sumere præsumo, non mihi proveniat in judicium et condemnationem: sed pro tua pietate prossit mihi ad tutamentum mentis et corporis, et ad medelam percipiendam: Qui vivis et regnas cum Deo Patre in unitate Spiritus Sancti Deus, per omnia sæcula sæculorum. Amen.

Panem cœlestem accipiam, et nomen Domini invocabo.

Domine, non sum dignus, ut intres sub tectum meum: sed tantum dic verbo, et sanabitur anima mea. *Ter repetitur*.

Corpus Domini nostri Jesu Christi custodiat animam meam in vitam æternam. Amen.

Sumpta Hostia

Quid retribuam Domino pro omnibus, quæ retribuit mihi? Calicem salutaris accipiam, et nomen Domini invocabo. Laudans invocabo Dominum, et ab inimicis meis salvus ero. Sanguis Domini nostri Jesu Christi custodiat animam meam in vitam æternam. Amen.

Sumpto Sanguine

Quod ore sumpsimus, Domine, pura mente capiamus, et de munere temporali fiat nobis remedium sempiternum.

Corpus tuum, Domine, quod sumpsi, et Sanguis quem potavi, adhæreat visceribus meis, et præsta: ut in me non remaneat scelerum macula, quem pura et sancta refecerunt sacramenta: Qui vivis et regnas in sæcula sæculorum. Amen.

Ante benedictionem

Placeat tibi, sancta Trinitas, obsequium servitutis meæ, et præsta: ut sacrificium quod oculis tuæ Majestatis indignus obtuli, tibi sit acceptabile, mihi que, et omnibus, pro quibus illud obtuli, sit te miserante propitiabile. Per Christum Dominum nostrum. Amen.

Benedicat vos omnipotens Deus, Pater, et Filius, et Spiritus Sanctus.

CAPÍTULO XXII

Rubricæ generales Missalis

(Corregidas y publicadas por la S.^a Congregación de Ritos en 3 de Septiembre de 1883.)

765. Missa quotidie dicitur secundum ordinem Officii: de Festo Duplici, vel Semiduplici, vel Simplici: de Dominicis, vel Feria, vel Vigilia, vel Octava: et extra ordinem Officii, Votiva, vel pro Defunctis.

I. DE DUPLICI

Missa dicitur de Duplici illis diebus, quibus in Kalendario ponitur haec nota *Duplex*, et in Festis mobilibus, quandocumque Officium est Duplex. In Duplicibus dicitur una tantum Oratio, nisi aliqua commemoratio fieri debeat. Alia omnia dicuntur, ut in propriis Missis assignatum est. Quando dici debeat, *Gloria in excelsis* et *Credo*, inferius ponitur in propriis Rubricis.

II. DE SEMIDUPLCI ET SIMPLICI

Missa de Semiduplici dicitur, quando in Kalendario ponitur haec vox *Semiduplex*. Præterea in Dominicis, et diebus infra Octavas. In Semiduplicibus tam Festis, quam Dominicis, et infra Octavas, dicuntur plures Orationes, ut infra dicetur in Rubrica de Orationibus. Infra Octavam dicitur Missa sicut in die Festi, nisi propriam Missam habuerit: in Dominicis vero, sicut in propriis locis assignatur. De Simplici dicitur Missa sicut de Semiduplici, ut suis locis ponitur.